

TIIVISTELMÄ YK:N YLEISMAAILMALLISESTA IHMISOIKEUSJULISTUKSESTA

KANSALAIISOIKEUDET JA -VAPAUDET

Oikeus elämään, vapaus kidutuksesta ja orjuudesta, mielipiteen- ja uskonnonvapaus, oikeus syrjimättömyyteen.

1. Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan
2. Syrjinnän kieltö
3. Oikeus elämään, vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen
4. Orjuuden ja pakotyön kieltö
5. Kidutuksen kieltö
15. Oikeus kansalaisuuteen

LAILLISET OIKEUDET

Syyttömyys, kunnes toisin todistetaan, oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja kieltö tulla pidätetyksi mielivaltaisesti, vangita tai ajaa maanpakoon.

6. Oikeus tulla tunnustetuksi henkilöä
7. Tasavertaisuus lain edessä
8. Oikeus hyvitykseen, mikäli oikeuksia on loukattu
9. Kieltö pidättää tai vangita mielivaltaisesti, tai ajaa maanpakoon
10. Oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin
11. Syytön kunnes laillisessa oikeudenkäynnissä toisin todistetaan
14. Oikeus turvapaikkaan

SOSIAALISET OIKEUDET

Oikeus opetukseen, oikeus perustaa perhe, oikeus terveydenhuoltoon ja vapaa-ajkaan.

12. Oikeus yksityis- ja perhe-elämän suojaan
13. Oikeus liikkua vapaasti ja valita asuinpaikka valtion sisällä
16. Oikeus solmia avioliitto ja perustaa perhe
24. Oikeus lepoon ja vapaa-ajkaan
26. Oikeus opetukseen

TALOUDELLISET OIKEUDET

Oikeus omaisuuteen, työhön, asuntoon ja riittävään elintasoon.

17. Oikeus omaisuuteen
22. Oikeus sosiaaliturvaan
23. Oikeus työhön
25. Oikeus riittävään elintasoon

POLIITTISET OIKEUDET

Oikeus osallistua poliittiseen päätöksentekoon ja oikeus rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen.

18. Ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapaus
19. Oikeus mielipiteen- ja sananvapauteen
20. Oikeus rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen
21. Oikeus osallistua julkiseen toimintaan ja poliittiseen päätöksentekoon

SIVISTYKSELLISET OIKEUDET

Oikeus osallistua yhteiskunnan sivistyselämään.

27. Oikeus osallistua yhteiskunnan sivistyselämään
28. Oikeus kansainväliseen järjestykseen, jonka puitteissa nämä oikeudet ja velvollisuudet voivat toteutua
29. Velvollisuus kunnioittaa muiden oikeuksia
30. Mitään näitä julistuksessa mainittuja oikeuksia ei saa ottaa pois